

Spis treści

Wstęp	11
-------------	----

CZĘŚĆ I

Globalizacja – siły sprawcze i mechanizmy	15
---	----

Rozdział 1. Współczesne procesy globalizacji gospodarki światowej (<i>B. Liberska</i>)	17
---	----

1.1. Pojęcie i definicje globalizacji	17
1.2. Główne nurty dyskusji o globalizacji	21
1.2.1. Podejście globalistów	21
1.2.2. Stanowisko globalosceptyków	23
1.2.3. Zwolennicy koncepcji globalnych transformacji	24
1.2.4. Ruch społeczny przeciw globalizacji	26
1.3. Istota i mechanizm globalizacji gospodarki światowej	27
1.3.1. Globalizacja rynków	27
1.3.2. Globalizacja działalności gospodarczej	29
1.3.3. Nowy wymiar konkurencyjności	29
1.3.4. Globalizacja produkcji przemysłowej	30
1.3.5. Globalizacja wiedzy i technologii	30
1.3.6. Globalne współzależności i oddziaływania	31
1.3.7. Zróżnicowany udział krajów w korzyściach i kosztach globalizacji	32
1.4. Warunki i kierunki dostosowań do globalizacji	32

Rozdział 2. Globalizacja a korporacje transnarodowe (<i>B. Liberska</i>)	38
--	----

2.1. Korporacje transnarodowe jako siła napędzająca procesy globalizacji	38
2.2. Międzynarodowe fuzje i przejęcia	42

2.3.	Nowa mapa zagranicznych inwestycji bezpośrednich	46
2.4.	Globalne sieci produkcji	52
2.5.	Dążenie do stworzenia regionalnych i globalnych zasad dotyczących zagranicznych inwestycji bezpośrednich	54
2.6.	Korporacje transnarodowe a państwo i gospodarka narodowa	57

Rozdział 3. Globalizacja rynków towarowych (L. J. Jasiński) 65

3.1.	Ewolucja handlu międzynarodowego	65
3.2.	Przyczyny wzrostu obrotów handlowych na świecie	66
3.3.	Dynamika handlu światowego	69
3.4.	Bariery ograniczające wolny handel i ich stopniowe osłabianie	72
3.5.	Handel światowy a integracja regionalna	76
3.6.	Globalizacja rynków towarowych a problemy krajów rozwijających się	79
3.7.	Możliwości dalszej globalizacji rynków towarowych. Konsekwencje dla Polski	80

Rozdział 4. Wiedza i technologia w erze globalizacji (S. Zajączkowska-Jakimiak) 84

4.1.	Rewolucja technologiczna i jej skutki	84
4.2.	Nowy wymiar konkurencyjności	87
4.3.	Mechanizm globalizacji technologii i wiedzy	88
4.4.	Rola państwa w rozwijaniu zdolności technologicznych	94

CZĘŚĆ II

Globalizacja finansowa i jej konsekwencje 103

Rozdział 5. Globalizacja rynków finansowych (D. Gotz-Kozierkiewicz) ... 105

5.1.	Pojęcie międzynarodowych rynków finansowych	105
5.2.	Zmiany w funkcjonowaniu rynków finansowych w ostatnim ćwierćwieczu	106
5.2.1.	Czynniki stymulujące przepływy kapitału	107
5.2.2.	Przepływy kapitału między krajami wysoko uprzemysłowionymi i rynkami wschodzącymi	114
5.3.	Mierniki integracji rynków finansowych	117
5.3.1.	Międzynarodowe strumienie kapitału	117
5.3.2.	Ceny aktywów	121
5.4.	Rynki finansowe a model funkcjonowania gospodarki transformowanej	122

5.5.	Wyzwania dla polityki makroekonomicznej w Polsce	132
5.6.	Konkluzje	134

Rozdział 6. Kryzysy walutowe we współczesnej gospodarce światowej (C. Wójcik)	139
--	-----

6.1.	Kryzysy walutowe w końcu XX wieku	139
6.2.	Charakter kryzysów walutowych oraz wnioski z nich płynące	141
6.2.1.	Główne modele teoretyczne kryzysów walutowych	141
6.2.2.	Mechanizm kryzysu	145
6.2.3.	Wnioski z kryzysów dla polityki gospodarczej	151
6.3.	Kryzysy walutowe a niestabilność rynków finansowych	156
6.3.1.	Zmiana struktury kapitału napływającego do krajów rozwijających się	156
6.3.2.	Przyczyny niestabilności sektora finansowego	162
6.4.	Potrzeba budowy nowej architektury finansów międzynarodowych	165
6.4.1.	Propozycje na niwie pozaoficjalnej	166
6.4.2.	Główne działania na niwie oficjalnej	169
6.4.3.	Reforma MFW	172

Rozdział 7. Globalizacja a giełdowe rynki papierów wartościowych (D. A. Korona)	179
--	-----

7.1.	Przesłanki globalizacji rynków giełdowych	179
7.1.1.	Rozwój i liberalizacja rynków giełdowych	179
7.1.2.	Udział kapitału zagranicznego i rodzimego na giełdach	183
7.1.3.	Rynek walorów międzynarodowych	184
7.1.4.	Fuzje i koncentracja przedsiębiorstw	185
7.1.5.	Koncentracja giełdowa	186
7.2.	Stopień zależności międzygiełdowej	187
7.2.1.	Trendy giełdowe	187
7.2.2.	Korelacja międzygiełdowa przed 1990 r.	187
7.2.3.	Korelacja międzygiełdowa w latach 90.	189
7.2.4.	Korelacja giełdy warszawskiej z giełdami zagranicznymi	195
7.3.	Trendy na rynkach papierów wartościowych a trendy w świecie realnym	197
7.3.1.	Załamania giełdowe	197
7.3.2.	Ochrona przed załamaniem giełdowym	199
7.3.3.	Świat realny a świat finansowy	202

Rozdział 8. Globalizacja systemów bankowych (Z. Klimiuk)	206
---	-----

8.1.	Pojęcie globalizacji systemów bankowych	206
------	---	-----

8.2.	Tworzenie infrastruktury instytucjonalnej dla globalnych systemów bankowych	207
8.3.	Rola innowacji finansowych i instrumentów pochodnych	211
8.4.	Konsolidacja banków odpowiedzią na wyzwania globalnych rynków finansowych	216
8.4.1.	Główne cele konsolidacji banków	216
8.4.2.	Cechy charakterystyczne konsolidacji banków	218
8.5.	Tendencje rozwoju sektora finansowego i bankowego na świecie	225
8.6.	Wyzwania stojące przed bankami w erze globalizacji	226
8.7.	Tworzenie się modelu systemu bankowego w Polsce	228

Rozdział 9. Powiązania między globalnym a polskim rynkiem kapitałowym (Z. Madej)

9.1.	Cechy modelowe polskiego rynku kapitałowego	236
9.2.	Import i eksport kapitału – ujęcie całościowe	242
9.3.	Kredyty i lokaty bankowe	244
9.4.	Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	247
9.5.	Zagraniczne inwestycje portfelowe	252
9.6.	Konkluzje	254

CZĘŚĆ III

Wyzwania dla polityki państwa

Rozdział 10. Ewolucja państwa i jego działalności (A. Zorska)

10.1.	Wpływ polityki państwa na proces globalizacji	259
10.2.	Ewolucja znaczenia i działalności państwa w gospodarce	263
10.3.	Wpływ globalizacji na politykę ekonomiczną i socjalną	265
10.4.	Perspektywy działalności państwa w erze globalizacji	270
10.5.	Wnioski dla Polski	273

Rozdział 11. Kapitał globalny a tendencje egalitarne i antyegalitarne (T. Kowalik)

11.1.	Globalizacja wyjaśni wszystko?	277
11.2.	Ignorować czy definiować	279
11.3.	Imperializm globalizacji	279
11.4.	„Cywilizacja nierówności”	282
11.5.	Tendencje i kontrtendencje	285
11.6.	Globalizacja wyjaśnia niewiele	290

Rozdział 12. Globalne powiązania rynków pracy (Z. Fiejka)	294
12.1. Trendy globalizacji rynków pracy w XIX wieku	294
12.2. Współczesne powiązania rynków pracy	295
12.2.1. Bezpośrednie powiązania globalnych rynków pracy	297
12.2.2. Pośrednie powiązania globalnych rynków pracy	301
12.3. Globalne zatrudnienie i korporacje transnarodowe	303
12.4. Alternatywne modele międzynarodowych powiązań rynków pracy ...	305
12.5. Implikacje globalizacji rynków pracy dla Polski	306
Rozdział 13. Rola państwa w epoce globalizacji (Z. Sadowski)	309
13.1. Przesłanki określenia pozycji indywidualnych państw	309
13.2. Potrzeba aktywnego działania państwa	313
13.3. Kraje mniej rozwinięte i transformowane	315
13.4. Wyzwania w dziedzinie polityki społecznej	317
13.5. Warunek skuteczności działań państwa	319
Rozdział 14. Udział Polski w procesach globalizacji (B. Liberska)	320
14.1. Obecny stan i charakter powiązań gospodarki polskiej z globalnymi rynkami	320
14.2. Korzyści i wyzwania związane z procesami globalizacji	323
14.3. Wyzwania wynikające z globalizacji finansowej	326
14.4. Warunki sprostania presji konkurencji globalnej	328
14.5. Włączenie się gospodarki w globalne sieci produkcji i dystrybucji korporacji transnarodowych	330
14.6. Wspieranie transnacionalizacji polskich przedsiębiorstw	332
14.7. Konkluzje	332
Literatura	335
Indeks	339